

Prøve i Dansk 3

Maj-juni 2011



Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

1. Prøvens niveau og bedømmelsen
2. Oversigt over prøven
3. Vejledende censor- og eksaminatorark
4. Prøveafholdelsen
5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation



1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelsesskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Præsentation	Interview	Interaktion	Interview
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på opfølgende spørgsmål til emnet	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Svare på spørgsmål, tage stilling til udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift en præsentation af et emne	Prøvedeltagerne svarer efter præsentationen på spørgsmål til emnet for præsentationen	Interaktion mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Præsentation og opfølgende interview: (10 min. pr. par) *Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder en præsentation i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at præsentationen følges op af spørgsmål fra eksaminator.*

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du præsentere dit emne."

Når prøvedeltageren har afsluttet sin præsentation, beder eksaminator prøvedeltageren om at svare på opfølgende spørgsmål til emnet.

Eksempler på spørgsmål:

- *Opklarende spørgsmål:* Du sagde, at ...
Vil du godt forklare det lidt nærmere?
- *Uddybende spørgsmål:* Du sagde, at ...
Kan du ikke fortælle lidt mere om det?
- *Spørgsmål, der kræver ræsonnement:*
Du fortalte, at ... men hvorfor tror du så, at ...?
- *Spørgsmål, der kræver stillingtagen:*
Mener du, at ... Hvorfor?/Hvorfor ikke?

Når denne del af prøven er afsluttet for den første prøvedeltager, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren med den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning.

Emne A: Velgørenhed

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er der nogle billeder, der viser forskellige velgørende formål, man kan vælge at give økonomisk hjælp til. Se på dem (ca. et halvt minut)."

Eksaminator fortsætter:

"I skal nu tale med hinanden om, hvilke velgørende formål der vises på billederne."

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

"Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilket velgørende formål I bedst kunne tænke jer at støtte med fx 200 kr."

Eksaminator siger "tak" efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Der stilles opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er et interview mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Der er nogle, der mener, at man først og fremmest skal hjælpe de fattige der, hvor man selv bor. Hvad mener du?
(Er der fattige i Danmark? Hvornår er man fattig?).

– Er det efter din mening primært en statslig eller en privat opgave at hjælpe folk, der har brug for hjælp? – Hvorfor?

– Der er nogle, der mener, at Danmark ikke bør hjælpe lande, der ikke er demokratiske. Hvad mener du om det?
– Hvorfor?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Hvilke fordele og ulemper kan der være for et land ved at modtage hjælp til befolkningen?

– På trods af finanskrisen gav danskerne i 2009 flere penge til velgørenhed end tidligere. Hvorfor tror du, det er sådan? (Ved du, om det er på samme måde andre steder, du kender?).

Emne B: Spisevaner

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, der viser forskellige spisesituationer. Se på dem (ca. et halvt minut).”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvad der foregår i situationerne – og hvad det er for spisevaner, personerne har.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvad man som forælder kan gøre for at give sine børn gode spisevaner.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Der stilles opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er et interview mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Der er nogle, der mener, at det spiller en stor rolle for sammenholdet i en familie, at man spiser sammen. Er du enig i det? – Hvorfor?/Hvorfor ikke?

– I de senere år er madprogrammer blevet meget populære i fjernsynet, og kugebøger er blandt de bøger, der sælger mest. Hvorfor er det sådan, tror du?

– Måltidet har en vigtig social funktion – fx spiller det en stor rolle i forbindelse med fester. Hvorfor er det sådan, tror du?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– I de senere år er der i private hjem investeret flere penge i dyre køkkener end nogensinde før. Samtidig er salget af fast food steget. Hvordan kan det hænge sammen, tror du? (Hvorfor tror du, der har været denne udvikling?).

– Flere og flere unge spiser for meget, så de bliver overvægtige, men samtidig er der også et stigende antal især unge, som lider af en spiseforstyrrelse, fx anoreksi. Hvorfor er der denne udvikling, tror du? (Kan man gøre noget for at ændre den?).

Emne C: Lykke

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, som viser nogle situationer, der kan have betydning for, om man føler sig lykkelig. Se på dem (ca. et halvt minut).”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvad det er for en form for lykke, billederne viser.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvad der har størst betydning for, om man har et lykkeligt liv.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Der stilles opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er et interview mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– I de senere år er der lavet flere internationale undersøgelser, der måler og sammenligner graden af lykke i forskellige lande. I de fleste undersøgelser er Danmark placeret i toppen. Hvordan kan det være, tror du?

– Tror du, lykke er det samme for alle (fx uanset hvilket land man kommer fra)? Hvorfor?/Hvorfor ikke?

– I undersøgelser af lykke er der lidt flere mænd end kvinder, der svarer, at de er lykkelige. Hvad tror du, det skyldes? (Tror du, mænd generelt er mere lykkelige end kvinder? Hvorfor?/Hvorfor ikke?).

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– I Danmark er der et stort forbrug af lykkepiller og et højt antal selvmord. Alligevel ligger Danmark højt placeret i undersøgelser af lykke. Hvordan kan det hænge sammen, tror du?

– Har velfærdssamfundet betydning for, hvor lykkelig en befolkning er? – Hvorfor?/Hvorfor ikke? (Hvilke andre forhold har betydning? Hvad kan politikerne gøre for at fremme/fastholde følelsen af lykke i befolkningen? Hvad kan vi selv gøre?).

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved præsentationen. Eksaminator udleverer et emne til hver prøvedeltager fem hverdage før den mundtlige del af prøvetidens begyndelse.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på at bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed på et analytisk grundlag.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun bedømmes på et tilstrækkeligt sikkert grundlag ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – præsentation og opfølgende interview

Prøvedeltagerne holder en præsentation med udgangspunkt i et emne. Emnet skal relatere til pensum i undervisningen og vælges af lærer/eksaminator.

Eksaminator sikrer, at det er det sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sin præsentation og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart.

Prøvedeltageren holder sin præsentation på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter hver præsentation stiller eksaminator opfølgende spørgsmål til indholdet i præsentationen. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i præsentationen, med det fokus at få prøvedeltageren til at forklare/udbyde aspekter af emnet, ræsonnere og tage stilling.

I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens præsentation noterer de punkter, eksaminator ønsker at stille spørgsmål til. Eksaminator skal efterfølgende i overvejende grad stille åbne spørgsmål og således undgå spørgsmål, der kan besvares kort med ja eller nej.

Eksaminators spørgsmål skal sikre, at prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for præsentationen og kan supplere med yderligere oplysninger ud over det, som fremgår af den forholdsvis korte præsentation.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – interview

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker, ved at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under interviewet sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker, ved at denne prøvedeltager får lidt ekstra taletid under interviewet.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – præsentation

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interview

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – præsentation

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interview

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____